

Forslag til indlæg på Trafikdagene 2005

Indlæggets titel:	Projekt Kørelys på Cykel
Forslag til emneindplacering:	Trafiksikkerhed, trafikteknik og trafikinformatik, fremkommelighed og trængsel
Forslagsstiller:	Jens Chr. Overgaard Madsen , AAU
Har paperet været præsenteret på andre konferencer?	nej
Hvis ja, hvilke:	
Omhandler paperet et projekt, som tidligere har været præsenteret på Trafikdagene?	nej
Hvis ja, hvilket år:	
Teoretisk eller praktisk	Praktisk

Formål:

I regi af Odense Cykelby gennemføres der i perioden 1/11 2004 til 31/10 2005 et storstilet forsøg med kørelys på cykler i Odense Kommune. I Danmark er der udviklet en ny type af cykellygte, der fungerer som et kørelys på cykel - en pendant til bilernes kørelys. Lygten er fastmonteret på cyklen, og udmærker sig ved at lyse, når cyklen er i bevægelse efter sammen princip som en dynamolygte. Forskellen er imidlertid, at cykellygten hele tiden er aktiveret, og samtidig er friktionen væsentligt mindre end ved en traditionel dynamolygte. Cykellygten afprøves efter dispensation fra Færdselsstyrelsen. Projekt Kørelys i Odense har til formål at besvare følgende spørgsmål: 1. Hvordan påvirkes de deltagende cyklisters uheldsrisiko med monteringen af kørelyset. 2. Hvordan påvirker kørelyset de deltagende cyklisters tryghed. 3. Hvilke erfaringer og hvilken tilfredshed oplever deltagerne med kørelyset

Metode:

For at kunne undersøge, hvorvidt kørelyset forbedrer cyklisternes sikkerhed gennemføres en storskalatest af kørelyset i Odense i perioden 1/11 2004 til 31/10 2005. Over 16.000 personer ønskede at deltage i projektet, men det var alene muligt at medtage 4.000 personer. Disse personer er udvalgt tilfældigt blandt de interesserede personer og er efterfølgende opdelt i en kontrolgruppe på 2.000 personer, der ikke har lygterne monteret i forsøgsperioden, og en forsøgsgruppe på 2.000 personer, der har lygterne monteret i forsøgsperioden. I løbet af projektperioden modtager deltagerne i såvel kontrol- som forsøgsgruppen hver anden måned et spørgeskema, hvori de bedes indrapportere og beskrive de cyklistuheld, som de måtte have været involveret i, i de foregående to måneder. Spørgeskemaet er designet i overensstemmelse med politiets indberetningssystem for trafikuheld og indeholder således spørgsmål omkring lysforhold, partskombination, uheldssituation m.v., så der er grundlag for egentlige analyser af de indrapporterede uheld. Denne indrapportering af uheld i forsøgs- og kontrolgruppen sker i alt seks gange i det år, hvor forsøget står på. Endvidere er deltagerne i såvel kontrol- som forsøgsgruppe blevet bedt om at indrapportere de cyklistuheld, som de måtte have været involveret i, i året forud for projektets igangsætning. Kørelysets sikkerhedsmæssige effekt kan herefter dokumenteres og beskrives på basis af statistiske sammenligninger mellem uheldsforekomsten hos kontrol- og forsøgsgruppen i projektperioden samt gennem sammenligning og analyse af uheldsforekomsten hos forsøgsgruppen i året før forsøgsperioden og i det år, hvor forsøget står på. Lygternes effekt søges således eftervist som et klassisk referencestudie henholdsvis et klassisk før-efter studie. Forsøgsdeltagerne skal udover at indrapportere uheld også svare på spørgsmål omkring deres erfaringer med kørelysene, herunder hvorvidt de føler sig mere trygge henholdsvis mere utrygge med de nye kørelys. Følgelig gør studiet det således muligt både at undersøge lygternes sikkerhedsmæssige såvel som deres tryghedsmæssige effekt. Alle spørgeskemaundersøgelser gennemføres over internettet via et til formålet udviklet uheldsindberetningsmodul.

Empiri

Projektets empiriske grundlag består af 6 uheldsindberetninger omfattende to måneder fra 4.000 personer samt 1 uheldsindberetning omfattende et helt år - 1/11 2003 til 31/10 2004 - fra i alt 4.000 personer. Hertil kommer tilfredsheds- og tryghedsundersøgelser foretaget blandt de 2.000 deltagere i forsøgsgruppen. I alt forventes den oprettede uheldsdatabase at komme til at omfatte i størrelsesordenen 600 til 800 cyklistuheld.

Resultater

Projektet afvikles i øjeblikket, og det er derfor endnu for tidligt at sige noget omkring resultaterne af Projekt Kørelys. Ved Trafikdagens afholdelse vil analyserne af cyklistuheldene fra førperioden samt de indrapporterede cyklistuheld fra projektets vinterperiode være helt afsluttet, hvorfor der på dette tidspunkt skulle foreligge et statistisk sikkert billede af kørelysets trafiksikkerhedsmæssige effekt. Samtidig forventes analyserne af cykellygternes tryghedsmæssige effekt tillige at være afsluttet.

	Korresponderende forfatter	Foredragsholder
Jens Chr. Overgaard Madsen	Ja	Ja
Harry Lahrman	Nej	Nej
Troels Andersen	Nej	Nej